

Proves d'accés a la universitat per a més grans de 25/45 anys

Comentari de text

Sèrie 3

Fase general

Qualificació			
Part 1	Bloc 1	1.1	
		1.2	
		1.3	
		1.4	
		1.5	
		1.6	
	Bloc 2	2.1	
		2.2	
		2.3	
Part 2			
Descompte per faltes (bloc 2 i part 2)			
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Qualificació

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Universitat
de Girona

Universitat de Lleida

UIC
barcelona

Convocatòria 2017

Aquesta prova consta de dues parts. La primera part, dividida en dos blocs, consisteix a llegir, entendre i interpretar un únic text, que trobareu en català (p. 2) i en castellà (p. 4), i a respondre a les qüestions corresponents del bloc 1 i del bloc 2. La segona part consisteix a desenvolupar per escrit un tema determinat.

Aquesta prova es pot respondre en català o en castellà. El descompte per faltes d'ortografia, de lèxic, de morfologia i de sintaxi s'aplicarà sense límits en el conjunt de l'examen.

Esta prueba consta de dos partes. La primera parte, dividida en dos bloques, consiste en leer, comprender e interpretar un único texto, que encontrará en catalán (p. 2) y en castellano (p. 4), y en responder a las cuestiones correspondientes del bloque 1 y del bloque 2. La segunda parte consiste en desarrollar por escrito un determinado tema.

Esta prueba puede responderse en catalán o en castellano. El descuento por faltas de ortografía, de léxico, de morfología y de sintaxis se aplicará sin límites en el conjunto del examen.

PART 1 (versió en català)

[6 punts en total]

Llegiu el text següent, un fragment d'un article de reflexió.

Solem parlar de l'ateisme en singular, sense adonar-nos que hi ha tants ateismes com teismes. És a dir, que cada ateisme és la negació del teisme corresponent. Per tant, quan en la nostra societat ens referim a un ateu, estem designant algú que nega el Déu de la tradició cristiana. Altra vegada s'imposa implícitament la lògica de l'antic model monopolístic, en què l'únic Déu imaginable era el de la pròpia tradició religiosa.

Però no sols això: a més, solem donar per descomptat que *teisme* és sinònim de *religiositat*, i que per consegüent *ateisme* ho és de *irreligiositat*. Però això no encaixa amb l'aparent contradicció de l'existència de religions atees: és a dir, de religions que prescindeixen de la qüestió de la divinitat, que de Déu, senzillament, no en parlen. El cas més clar i evident és el del budisme. Davant aquesta aparent contradicció, alguns opten per la solució de negar al budisme el caràcter de religió, per la necessitat que senten de vincular imprescindiblement el fenomen religiós a l'afirmació de la divinitat, amb la qual cosa queden cecs a l'evidència de múltiples manifestacions religioses en les quals aquesta divinitat no ocupa cap lloc. [...]

Aquesta falsa identificació de la religió amb el teisme té arrels molt antigues. Sembla que foren Tertullià i Lactanci, autors cristians dels segles III i IV, els primers a fer derivar etimològicament el mot *religió* del llatí *religare*. I aquesta etimologia postula efectivament la vinculació, el lligam, de l'home a una divinitat a la qual està subordinat. En altres paraules, es tracta d'una etimologia que encaixa perfectament amb la cosmovisió de la religió cristiana. Però en el segle I abans de l'era cristiana, Ciceró afirmava que *religió* prové de *relegere*. I la religió entesa en aquest sentit implica dues coses, segons Ciceró: en primer lloc, una «disposició interior», o sigui un cert estat d'ànim, una certa actitud, i més precisament una adhesió, en la qual hi ha involucrada l'afectivitat de l'individu; i en segon lloc, una «síntesi reflexiva», o sigui una visió coherent de les coses i del món, una estructura interpretativa gràcies a la qual la persona pot enfrontar-se al flux de les seves experiències.

Per tant, la religió entesa com a derivada de *relegere* és una concepció del món que confereix significació a l'existència. Per això afirmava Einstein que «la persona que ha trobat resposta a la pregunta pel sentit de la vida és una persona religiosa». La religió és aquesta concepció del món que dóna sentit a l'existència: no totes les concepcions del món donen aquest plus de significació, però quan ho fan són cosmovisions religioses.

[...] de la mateixa manera que hi ha religions atees hi ha també, òbviament, religions no institucionalitzades. La falsa idea que no hi ha religions que no siguin organitzacions estructurades és una altra de les conseqüències de la persistència dels vestigis del vell monopoli catòlic que havia existit en la nostra societat.

Joan ESTRUCH. «Vestigis d'un vell monopoli catòlic». *Dialogal*, núm. 57 (tardor 2016), p. 32-33

Bloc 1. Encercleu la resposta correcta en cada cas.

[3 punts: 0,5 punts per cada resposta correcta. Es descomptaran 0,16 punts per cada resposta incorrecta; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

- 1.1. El tema del text és
- a) la indagació de les conseqüències positives que ha tingut en la societat actual el monopoli caduc del catolicisme.
 - b) la indagació de noves formes de religiositat després de l'esfondrament del monopoli del catolicisme en la nostra societat, noves formes que inclouen religions atees i religions no institucionalitzades.
 - c) la indagació de l'etimologia de la paraula *religió*.
 - d) la indagació de la diversitat de pensament en la societat actual, que admet la coexistència de diverses religions i de formes d'irreligiositat com l'ateisme.
- 1.2. Tal com l'utilitza l'autor, el terme *teisme*
- a) significa aproximadament el mateix que *ateisme*.
 - b) és sinònim de *religiositat*.
 - c) implica la fe en l'existència de la divinitat.
 - d) defineix només el model monopolístic catòlic.
- 1.3. Segons l'autor, el budisme
- a) és una religió que no es planteja l'existència de Déu.
 - b) és una religió amarada de supersticions orientals.
 - c) no és ben bé una religió.
 - d) és una creença que nega categòricament l'existència de Déu.
- 1.4. Segons el que s'explica en el text, la paraula *religió* prové
- a) del vocable llatí *religare*.
 - b) del vocable llatí *relegere*.
 - c) de cap dels dos vocables anteriors.
 - d) d'un dels vocables anteriors, però no se sap del cert de quin dels dos.
- 1.5. Considerant el que s'explica en el tercer paràgraf del text, quina d'aquestes afirmacions és falsa?
- a) Tertul·lià i Lactanci van donar una etimologia del mot *religió* que refusava l'etimologia que prèviament havia establert Ciceró.
 - b) El mot llatí *religare* vol dir 'vincular', 'unir'.
 - c) El nucli de l'experiència religiosa és, efectivament, el vincle de l'ésser humà amb un ésser superior, que és la divinitat.
 - d) *Relegere* apella a una concepció de la religió en què l'ésser humà viu la seva vida en el marc d'una concepció coherent de l'existència.
- 1.6. La frase del text «La religió és aquesta concepció del món que dóna sentit a l'existència: no totes les concepcions del món donen aquest plus de significació, però quan ho fan són cosmovisions religioses» significa
- a) que qualsevol concepció del món ja és una visió religiosa del món.
 - b) que la religió és la manera com els humans es consolen de la manca de sentit de l'existència.
 - c) que totes les persones són religioses a la seva manera, perquè totes tenen una concepció o altra del món.
 - d) que la clau de volta de l'experiència religiosa és una concepció del món en què s'ha atorgat un determinat sentit a l'existència.

PARTE 1 (versión en castellano)

[6 puntos en total]

Lea el siguiente texto, un fragmento de un artículo de reflexión.

Solemos hablar del ateísmo en singular, sin darnos cuenta de que hay tantos ateísmos como teísmos. Es decir, que cada ateísmo es la negación del teísmo correspondiente. Por tanto, cuando en nuestra sociedad nos referimos a un ateo, estamos designando a alguien que niega al Dios de la tradición cristiana. Otra vez se impone implícitamente la lógica del antiguo modelo monopolístico, en el que el único Dios imaginable era el de la propia tradición religiosa.

Pero no solo eso: además, solemos dar por supuesto que *teísmo* es sinónimo de *religiosidad*, y que por consiguiente *ateísmo* lo es de *irreligiosidad*. Pero esto no encaja con la aparente contradicción de la existencia de religiones ateas: es decir, de religiones que prescinden de la cuestión de la divinidad, que sencillamente no hablan de Dios. El caso más claro y evidente es el del budismo. Ante esta aparente contradicción, algunos optan por la solución de negar al budismo el carácter de religión, por la necesidad que sienten de vincular imprescindiblemente el fenómeno religioso a la afirmación de la divinidad, con lo que quedan ciegos a la evidencia de múltiples manifestaciones religiosas en las que esta divinidad no ocupa ningún lugar. [...]

Esta falsa identificación de la religión con el teísmo tiene raíces muy antiguas. Parece que fueron Tertuliano y Lactancio, autores cristianos de los siglos III y IV, los primeros en hacer derivar etimológicamente la palabra *religión* del latín *religare*. Y esta etimología postula efectivamente la vinculación, el lazo, del hombre a una divinidad a la que está subordinado. En otras palabras, se trata de una etimología que encaja perfectamente con la cosmovisión de la religión cristiana. Pero en el siglo I antes de la era cristiana, Cicerón afirmaba que *religión* proviene de *relegere*. Y la religión entendida en ese sentido implica dos cosas, según Cicerón: en primer lugar, una «disposición interior», o sea un cierto estado de ánimo, una cierta actitud, y más precisamente una adhesión, en la que está involucrada la afectividad del individuo; y en segundo lugar, una «síntesis reflexiva», o sea una visión coherente de las cosas y del mundo, una estructura interpretativa gracias a la cual la persona puede enfrentarse al flujo de sus experiencias.

Por lo tanto, la religión entendida como derivada de *relegere* es una concepción del mundo que confiere significación a la existencia. Por eso afirmaba Einstein que «la persona que ha encontrado respuesta a la pregunta sobre el sentido de la vida es una persona religiosa». La religión es esta concepción del mundo que da sentido a la existencia: no todas las concepciones del mundo dan ese plus de significación, pero cuando lo hacen son cosmovisiones religiosas.

[...] del mismo modo que hay religiones ateas hay también, obviamente, religiones no institucionalizadas. La falsa idea de que no hay religiones que no sean organizaciones estructuradas es otra de las consecuencias de la persistencia de los vestigios del viejo monopolio católico que había existido en nuestra sociedad.

Traducción realizada a partir del texto de
Joan ESTRUCH. «Vestigis d'un vell monopoli catòlic». *Dialogal*, núm. 57 (otoño 2016), pp. 32-33

Bloque 1. Señale con un círculo la respuesta correcta en cada caso.

[3 puntos: 0,5 puntos por cada respuesta correcta. Se descontarán 0,16 puntos por cada respuesta incorrecta; por las cuestiones no contestadas no habrá ningún descuento.]

1.1. El tema del texto es

- a)** la indagación sobre las consecuencias positivas que ha tenido en la sociedad actual el caduco monopolio del catolicismo.
- b)** la indagación sobre nuevas formas de religiosidad después del hundimiento del monopolio del catolicismo en nuestra sociedad, nuevas formas que incluyen religiones ateas y religiones no institucionalizadas.
- c)** la indagación sobre la etimología de la palabra *religión*.
- d)** la indagación sobre la diversidad de pensamiento en la sociedad actual, que admite la coexistencia de varias religiones y de formas de irreligiosidad como el ateísmo.

1.2. Tal como lo utiliza el autor, el término *teísmo*

- a)** significa aproximadamente lo mismo que *ateísmo*.
- b)** es sinónimo de *religiosidad*.
- c)** implica la fe en la existencia de la divinidad.
- d)** define solo el modelo monopolístico católico.

1.3. Según el autor, el budismo

- a)** es una religión que no se plantea la existencia de Dios.
- b)** es una religión empapada de supersticiones orientales.
- c)** no es exactamente una religión.
- d)** es una creencia que niega categóricamente la existencia de Dios.

1.4. Según lo que se explica en el texto, la palabra *religión* proviene

- a)** del vocablo latino *religare*.
- b)** del vocablo latino *relegere*.
- c)** de ninguno de los dos vocablos anteriores.
- d)** de uno de los vocablos anteriores, pero no se sabe seguro de cuál de ellos.

1.5. Considerando lo que se explica en el tercer párrafo del texto, ¿cuál de estas afirmaciones es falsa?

- a)** Tertuliano y Lactancio propusieron una etimología de la palabra *religión* que rechazaba la etimología que previamente había establecido Cicerón.
- b)** El vocablo latino *religare* quiere decir 'vincular', 'unir'.
- c)** El núcleo de la experiencia religiosa es, efectivamente, el vínculo del ser humano con un ser superior, que es la divinidad.
- d)** *Relegere* apela a una concepción de la religión en la que el ser humano vive su vida en el marco de una concepción coherente de la existencia.

1.6. La frase del texto «La religión es esta concepción del mundo que da sentido a la existencia: no todas las concepciones del mundo dan ese plus de significación, pero cuando lo hacen son cosmovisiones religiosas» significa

- a)** que cualquier concepción del mundo ya es una visión religiosa del mundo.
- b)** que la religión es la manera como los humanos se consuelan de la falta de sentido de la existencia.
- c)** que todas las personas son religiosas a su manera, porque todas tienen una concepción u otra del mundo.
- d)** que el pilar de la experiencia religiosa es una concepción del mundo en la que se ha otorgado un determinado sentido a la existencia.

Bloc 2. Responen a aquestes tres qüestions. Cada resposta ha d'ocupar entre una i cinc línies.
[3 punts: 1 punt per cada qüestió. Es descomptaran 0,1 punts per cada falta d'ortografia, de lèxic, de morfologia o de sintaxi.]

Bloque 2. Responda a estas tres cuestiones. Cada respuesta debe ocupar entre una y cinco líneas.
[3 puntos: 1 punto por cada cuestión. Se descontarán 0,1 puntos por cada falta de ortografía, de léxico, de morfología o de sintaxis.]

2.1. Proposeu un títol que, segons el vostre criteri, s'adeqüi al contingut del text que acabeu de llegir.

2.1. Proponga un título que, según su criterio, se adecúe al contenido del texto que acaba de leer.

2.2. Reescribiu amb les vostres paraules la frase següent: «Davant aquesta aparent contradicció, alguns opten per la solució de negar al budisme el caràcter de religió, per la necessitat que senten de vincular imprescindiblement el fenomen religiós a l'afirmació de la divinitat, amb la qual cosa queden cecs a l'evidència de múltiples manifestacions religioses en les quals aquesta divinitat no ocupa cap lloc.»

2.2. Reescriba con sus palabras la siguiente frase: «Ante esta aparente contradicción, algunos optan por la solución de negar al budismo el carácter de religión, por la necesidad que sienten de vincular imprescindiblemente el fenómeno religioso a la afirmación de la divinidad, con lo que quedan ciegos a la evidencia de múltiples manifestaciones religiosas en las que esta divinidad no ocupa ningún lugar.»

- 2.3. Quan l'autor cita la frase d'Einstein «la persona que ha trobat resposta a la pregunta pel sentit de la vida és una persona religiosa», es mostra favorable o desfavorable a aquesta idea? Com es pot explicar la posició de l'autor en el context de la seva argumentació?
- 2.3. Cuando el autor cita la frase de Einstein «la persona que ha encontrado respuesta a la pregunta sobre el sentido de la vida es una persona religiosa», ¿se muestra favorable o desfavorable a esta idea? ¿Cómo puede explicarse la posición del autor en el contexto de su argumentación?

PART 2

[4 punts. Es descomptaran 0,1 punts per cada falta d'ortografia, de lèxic, de morfologia o de sintaxi.]

Trieu UNA d'aquestes dues opcions.

Opció A. Escriviu un text, d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, en què reflexioneu sobre la importància del diàleg entre religions i cultures en el món actual.

Opció B. Escriviu un text, d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, en què exposeu els beneficis del respecte a la diversitat religiosa en la nostra societat contemporània.

PARTE 2

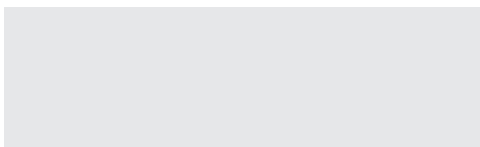
[4 puntos. Se descontarán 0,1 puntos por cada falta de ortografía, de léxico, de morfología o de sintaxis.]

Elija UNA de estas dos opciones.

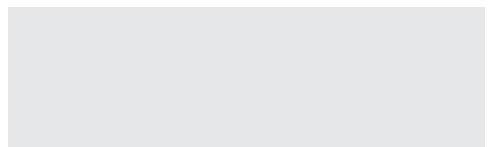
Opción A. Escriba un texto, de entre ciento cincuenta y doscientas palabras, en el que reflexione sobre la importancia del diálogo entre religiones y culturas en el mundo actual.

Opción B. Escriba un texto, de entre ciento cincuenta y doscientas palabras, en el que exponga los beneficios del respeto a la diversidad religiosa en nuestra sociedad contemporánea.

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta del corrector/a

Institut
d'Estudis
Catalans